

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 25 lipca 2013 r.

Poz. 4513

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NK-N.4131.169.3.2013.JK

Wrocław, dnia 24 lipca 2013 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst. jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594)

stwierdzam nieważność

§ 1 we fragmencie: „stałego” oraz § 10 ust. 1 uchwały Rady Gminy Żukowice Nr XXV/194/2013 z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie przyznawania stypendiów za wyniki w nauce dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 28 czerwca 2013 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594), Rada Gminy Żukowice podjęła uchwałę Nr XXV/194/2013 w sprawie przyznawania stypendiów za wyniki w nauce dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

W trakcie postępowania nadzorczego dotyczącego przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie:

- § 1 we fragmencie: „stałego” z istotnym naruszeniem art. 1 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 32 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
- § 10 ust. 1 z istotnym naruszeniem art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym.

Mocą przedmiotowej uchwały Rada określiła zasady przyznawania stypendiów dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Podejmując przedmiotową uchwałę Rada działała na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów. Ustalenie powyższych zasad przez radę gminy powinno być rozpatrywane jako jedna z form zaspokajania zbiorowych potrzeb określonej grupy mieszkańców gminy, w tym przypadkach zamieszkałych na terenie gminy uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w dziedzinie edukacji. O powyższym stanowi art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania własne obejmują sprawy edukacji publicznej. Analiza przytoczonych regulacji ustawy o samorządzie gminnym wskazuje, iż jedną z norm prawnych jakie wynikają z ich brzmienia jest obowiązek gmin, z mocy ustawy zajmujących się sprawami edukacji publicznej na swoim terenie, takiego skonstruowania zasad przyznawania stypendiów dla uczniów, aby, przy spełnieniu ustalonych w uchwale rady warunków formalnych i dotyczących osiągnięć naukowych, została zapewniona powszechna możliwość ubiegania się o te stypendia przez uczniów będących mieszkańcami danej gminy.

Argumentację taką potwierdza art. 1 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stanowiąc, iż mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. Właśnie na rzecz tej wspólnoty gmina ma obowiązek realizować, jak już wyżej wspomniano, zadania własne m.in. w zakresie edukacji publicznej. Należy zauważyć, że ustawodawca nie uzależnia faktu przynależności do wspólnoty samorządowej od okresu zamieszkiwania na terytorium gminy czy zamiaru zamieszkania w niej na stałe bądź czasowo. W takiej sytuacji gmina jest obowiązana do zaspokajania zbiorowych potrzeb wszystkich swych mieszkańców. Jednym z aspektów zaspokajania tych potrzeb będzie zapewnienie możliwości ubiegania się o stypendium ustalone na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a przedmiotowej ustawy, uczniom zamieszkałym na terenie gminy, jako członkom wspólnoty samorządowej.

Tymczasem w § 1 uchwały Rada postanowiła, że "uchwala się zasady i warunki przyznawania stypendiów za wyniki w nauce dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, dla których miejscem stałego zamieszkania jest Gmina Żukowice."

Tym samym katalog uczniów, którzy mogą się ubiegać o przyznanie stypendium za wyniki w nauce, został ograniczony do tych uczniów, którzy mają miejsce stałego zamieszkania na terenie Gminy Żukowice.

W świetle art. 32 Konstytucji RP: „1. Wszyscy są równi wobec prawa i wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. 2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.”. Ograniczenie w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw może być ustanowione tylko w ustawie (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP). Powyższe normy ustanawiają prawo do równego traktowania przez władze publiczne, której to zasady władze muszą przestrzegać. Jednakże z tej generalnej zasady wynika także zakaz stosowania dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym. Dyskryminacji tego rodzaju nie mogą usprawiedliwiać żadne przepisy i żadne przyczyny. Od zasady równości Konstytucja nie zna żadnych odstępstw i wyjątków (W. Skrzydło, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Zakamycze 2002, wyd. IV). Zasada równego traktowania wymaga by wszystkie podmioty charakteryzujące się daną cechą istotną w równym stopniu były traktowane równo, tzn. według jednakowej miary, bez zróżnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących (potwierdzają to tezy orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego: 17/95, OTK ZU Nr 3/1995, s. 177, podobnie: 7/98, OTK ZU Nr 6/1998, s. 505). Dotyczy to również stosowania odpowiedniego kryterium różnicowania. Dokonując oceny regulacji prawnej pod kątem zasady równości należy w pierwszej kolejności ustalić, czy można wskazać wspólną cechę istotnie uzasadniającą równe traktowanie podmiotów prawa, biorąc pod uwagę treść i cel danej normy prawnej (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 08.08.2006 r. – IV SA/Wr 94/06). W przypadku przedmiotowej uchwały cechą uzasadniającą równe traktowanie adresatów tej uchwały, tj. uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, jest okoliczność ich zamieszkania na obszarze Gminy przez co uczniowie ci stanowią desygnaty pojęcia wspólnoty samorządowej. Stąd przyjąć należy, iż ograniczenie zasady powszechnej (dla mieszkańców gminy będących uczniami) możliwości ubiegania się o stypendium za osiągnięcia naukowe dla uczniów mających stałe miejsce zamieszkania w danej gminie stanowi również naruszenie powyższych zasad konstytucyjnych.

W ocenie organu nadzoru powyższe czyni zasadnym orzeczenie o nieważności § 1 we fragmencie "stałego" jako podjętego z istotnym naruszeniem art. 1 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 32 Konstytucji RP.

Podejmując przedmiotową uchwałę w § 10 ust. 1 Rada postanowiła, że zastrzega się prawo podania listy stypendystów do publicznej wiadomości w środkach masowego przekazu.

Jak wskazano, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, Rada jest uprawniona do określenia zasad i warunków przyznawania stypendium.

W ocenie organu nadzoru regulacja § 10 ust. 1 nie może zostać uznana za określenie zasady przyznawania stypendium ani też warunku jego przyznawania. Zapis ten dotyczy bowiem sytuacji następujących już po przyznaniu stypendium, a nie kwestii, od których uzależnione jest samo jego przyznanie.

W ocenie organu nadzoru powyższe czyni zasadnym orzeczenie o nieważności § 10 ust. 1 jako podjętego z istotnym naruszeniem art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzam jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 ze zm.) niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
A. M. Skorupa